

ת"פ 30964/11/18 - מדינת ישראל נגד עוז יעקב

בית משפט השלום בראשון לציון
ת"פ 30964-11-18 מדינת ישראל נ' יעקב
בפני כב' השופט עמית מיכלס
המאשימה
נגד
הנאשם
מדינת ישראל
עוז יעקב

בשם המאשימה: עו"ד מודיש ארדני ויסמין נוי

בשם הנאשם: עו"ד אבישג כהן

גזר דין

רקע ועובדות כתב האישום

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו, במסגרת הסדר דיוני שכלל את תיקון כתב האישום, בעבירה שעניינה **החזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית**, לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג - 1973 (להלן: פקודת הסמים המסוכנים).

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 5.3.2018 בשעה 14:14 לערך הגיע הנאשם בטיסה מאמסטרדם לנתב"ג, כשהוא מחזיק ברשותו סמים מסוכנים כמפורט להלן:

א. MDMA במשקל של 0.2902 גרם נטו.

ב. קטאמין במשקל של 0.8518 גרם נטו.

ג. קוקאין במשקל 1.67 גרם נטו.

ד. DELTA 9 THC במשקל 6.35 גרם נטו.

3. במסגרת ההסדר הדיוני שהושג בין הצדדים הוסכם שהמאשימה תעתור לעונש מאסר שיכול וירוצה בעבודות שירות, ואילו ההגנה תעתור להפניית הנאשם לשירות המבחן לצורך בחינת אפשרות ביטול הרשעתו.

תסקיר שירות המבחן מיום 22.2.2021 המליץ להימנע מהרשעת הנאשם ולהטיל עליו צו של"צ בהיקף של

עמוד 1

חוות דעת ממונה מיום 11.7.2021 מצאה את הנאשם כשיר לבצע עבודות שירות במגבלות.

טיעוני הצדדים לעונש

4. ב"כ המאשימה עמדה בטיעוניה על הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם ועל חומרת העבירה, תוך שהדגישה שאין מדובר בהחזקת סמים גרידא אלא בהכנסת סמים לישראל, כעולה מעובדות כתב האישום המתוקן. בהפנותה לפסיקה, ביקשה התובעת לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 8 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות לבין 18 חודשי מאסר בפועל. עוד הוסיפה התובעת כי הנאשם אינו עומד בתנאים שנקבעו בפסיקה לביטול הרשעתו, זאת בשים לב לסוג העבירה, לעובדה שהנאשם לא עבר הליך שיקומי ולא הוכיח בראיות שייגרם לו נזק קונקרטי. בעניין זה ציינה שאין די במסמך לפיו הנאשם זכה במכרז, שכן לא הוכח כי עבודתו כיום או המכרז שבו זכה לאחרונה, דורשים היעדר עבר פלילי. לפיכך, עתרה התובעת להותיר את הרשעת הנאשם על כנה ולהשית עליו עונש בתחתית המתחם בהתחשב בעברו הנקי ובהודאתו. לצד זאת ביקשה להטיל על הנאשם מאסר מותנה, קנס ופסילה בפועל ועל תנאי.

5. מנגד, עתרה ב"כ הנאשם לאמץ את המלצת שירות המבחן במלואה, ולהטיל על הנאשם צו של"צ תוך ביטול הרשעתו. עוד ביקשה לדחות את ניסיון המדינה "להכניס בדלת האחורית" את העבירה של ייבוא סם מסוכן, לאחר שכתב האישום תוקן באופן שעבירה זו נמחקה ממנו והומרה לעבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית. על כך הוסיפה שאמנם הנאשם הורשע בהחזקה שלא לצריכה עצמית לאור "חזקת הכמות" הקבועה בפקודה, אולם, לטענת הנאשם הסמים הוחזקו לצריכתו העצמית בלבד. מטעם ההגנה הוגשו דוגמאות שנדונו בפסיקה, בהם הסתיימו מקרים חמורים מהמקרה שלפנינו ללא הרשעת הנאשם. בהתייחס לפסיקה שהגישה המאשימה, נטען שמדובר במקרים בעלי נסיבות מחמירות יותר שאינן מתקיימות בענייננו.

ב"כ הנאשם טענה שככל שההרשעה תיוותר על כנה ייגרם לנאשם נזק קונקרטי, בהיותו בעל מניות בחברה המפעילה בריכות ציבוריות המתמודדת במכרזים ומתקשרת בהסכמים עם חברות ציבוריות, במסגרתם הוא נדרש לחתום כתנאי להסכם על תצהיר לפיו הוא נעדר הרשעות. להמחשת הדברים הוגש תצהיר לדוגמא ממכרז בו זכה הנאשם לאחרונה (נ/1) לצד הסכמים המעידים על אופי פעילות החברה (נ/2). הסנגורית ציינה כי בשל משבר הקורונה החברה עמדה בפני קריסה וכעת צפויה להתאושש. בנסיבות אלו, טענה כי ככל שיורשע הנאשם, ייגרם לו נזק קונקרטי ממשי וייגדע מטה לחמה של משפחתו.

לטענת הסנגורית, הנאשם שיתף פעולה עם שירות המבחן לאורך כל הדרך, הכה על חטא, הביע תובנה לחומרת מעשיו ויכולת לבחון מעשיו בביקורתיות, שירות המבחן מצא כי הוא נעדר דפוסי אישיות שוליים, והסיכון הנשקף ממנו הוערך כנמוך. נוסף על כך הוגש רישיון שימוש בקנאביס לאור כאבים מהם סובל הנאשם (נ/3). בהינתן העובדה שמדובר באיש עסקים נעדר עבר פלילי כבן 55, עתרה הסנגורית להטיל עליו עונש מוחשי בדמות צו של"צ. עוד ביקשה הסנגורית להימנע מפסילת רישיונו של הנאשם, צעד אשר לשיטתה יהווה ענישה דרקונית ובלתי מידתית.

6. הנאשם ניצל את זכות המילה האחרונה. בהתייחס לטיעוני ב"כ המאשימה אמר: "אני לא יודע על מה האישה הזו מדברת. הדרך היא לא נכונה. לשקר כדי להרשיע זו לא הדרך..." הנאשם הוסיף "אני מאוד מצטער, אני עובר אסון כבר שלוש שנים, יש לי ילדים קטנים, אני עוסק במכרזים, ואני בא ומנסה לעבוד באילת, והתהליך הזה גבה ממני ומאשתי ומהילדים ומהחברה אינספור פגעים. אני בטח מצר על הטעות שנעשתה בהיסח הדעת, אני מצטער מעומק לבי שזה מה שנעשה, עברו שלוש שנים וזה לא יישנה לעולם, זה לא חלק מחיי, אני אפילו לא מעשן, אני אסתמטי בכלל". הנאשם הגיש מכתב מטעמו (נ/4), בו ציין דברים דומים לאלו שמסר בעל פה, והדגיש שככל שישורשע לא יוכל להמשיך ולעסוק בעבודתו, ויפסיד "את כל פרנסתו והשקעותיו". הנאשם חזר על בקשתו להימנע מלהטיל עליו אות קין בגין מעידה חד פעמית.

סוגיית ביטול ההרשעה

7. לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי מקרה זה אינו נמנה על המקרים בהם ניתן להימנע מהרשעת הנאשם והכל כפי שיבואר להלן.

8. מושכלות ראשונים במשפט הפלילי הן שביטול הרשעה מהווה חריג לכלל לפיו מקום בו הוכחה אשמתו של אדם, יסתיים ההליך הפלילי בתוצאה של הרשעתו בדין. מאז שנקבע הכלל על ידי בית המשפט העליון, ובפרט בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, (להלן: הלכת כתב), הוא צוטט אין ספור פעמים בפסקי דין בכל הערכאות. בבסיס קביעה זו עומדים רציונלים שונים ובהם העברת מסר של הרתעה הן ליחיד והן לרבים, מתן ביטוי לפסול שבמעשה בעיני החברה, ואפשרות להטיל עונש מרתיע במידת הצורך. לא ייפלא אפוא, שנוכח עקרונות חשובים אלה, נקבע כי האפשרות לחרוג מהם תיעשה רק במקרים נדירים וחריגים. מקרים אלו הוגדרו בהלכת כתב כ"...מקרים יוצאי-דופן, שבהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה". עוד נקבע בהלכת כתב שהימנעות מהרשעה אפשרית בהצטברותם של שני תנאים: האחד, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים. השני, כי על הרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, כאשר דרישת הפסיקה היא להוכחת קיומו של נזק קונקרטי שיפגע בסיכוי השיקום כתוצאה מההרשעה.

9. אשר לטיב הדרישה לקיומו של נזק קונקרטי, נקבע ברע"פ 7224/04 משה פרנסקי נ' מדינת ישראל, בפסקה 10 (10.11.2014) שיש לבססה היטב בראיות:

"אין לקבל גישה לפיה, די במידת ודאות קרובה לקיומו של נזק קונקרטי כדי להימנע מהרשעתו של הנאשם, יש להצביע על כך שהרשעתו של הנאשם תביא "לפגיעה קשה וקונקרטית בסיכויי שיקומו", ולבסס טענות אלה בתשתית ראייתית מתאימה... אין די בהצגת הסכם עבודה, לפיו הרשעה בפלילים עשויה להשליך על תעסוקתו העתידית של המבקש" (ההדגשה הוספה - ע.מ.).

דברים ברוח זו נקבעו גם ברע"פ 9118/2012 פריגין נגד מדינת ישראל (01.01.2013), לפיו על הטוען לאי הרשעה להצביע על נזק מוחשי וקונקרטי העלול להיגרם לו כתוצאה מהרשעתו, ולעניין זה אין די באפשרויות תיאורטיות

עתידיות [וראו גם: רע"פ 5018/18 בוזגלו נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (21.10.2018); רע"פ 3589/14 לוזון נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (10.6.2014); רע"פ 1097/18 בצלאל נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (18.04.2018)].

10. ומן הכלל אל הפרט. נסיבות ביצוע העבירה חמורות. הנאשם חזר ארצה כשבחזקתו ארבעה סוגים שונים של סמים, שלושה מהם נחשבים סמים שאינם "קלים", וסם נוסף מסוג THC בכמות קטנה יחסית. כמות הקוקאין שהביא עמו הנאשם היא פי 5.5 מהחזקה הקבועה בחוק לצריכה עצמית. ודוק, העובדה שהנאשם הורשע בביצוע עבירה של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, להבדיל מעבירה של ייבוא סם מסוכן, אין בה כדי להפחית מחומרת מעשיו, בהינתן שעובדות כתב האישום, בהן הודה, מלמדות על הבאת הסמים עמו מחו"ל ועל כוונתו להכניסם לארץ, ככל שלא היה נתפס.

11. בפני שירות המבחן טען הנאשם שברקע למעשיו שימוש שלו ושל חבריו בסמים במהלך מסיבה בה בילו יחדיו באמסטרדם, במסגרתה, כך לדבריו, התנסה לראשונה בסם מסוכן מסוג MDMA. יום לאחר המסיבה ארז לדבריו את חפציו למטוס, כשהוא תחת השפעת אלכוהול, ולא היה ער לכך שארז גם את יתרת הסמים. גרסה זו מתקשה אני לקבל, בפרט כאשר אין לגביה הסכמה והיא לא הוכחה. כידוע, כתב האישום המתוקן מהווה את המסד העובדתי לקביעת נסיבות ביצוע העבירה, וככל שנסיבות אלו אינן מופיעות בכתב האישום והמדינה אינה מקבלת אותן, יש להוכיחן בראיות. ואולם, הקושי בקבלת הטענה נעוץ גם בסבירותה. כפי שפורט בכתב האישום המתוקן, הנאשם לא החזיק בסם אחד, אלא בלא פחות מארבעה סוגים שונים של סמים, זאת על אף העובדה שלדבריו התנסה לראשונה בשימוש באחד מהם יום קודם לכן במסגרת חברית. זאת ועוד, טענת הנאשם כי ארז את הסמים "בהיסח הדעת", ובהיותו תחת השפעת אלכוהול, אף היא תמוהה, בהינתן שמדובר באדם בן 55 בעל ניסיון חיים, שהדעת נותנת שהיה מודע למשמעות של החדרת סמים לישראל ממדינה אחרת. לפיכך, ניסיונו של הנאשם לתרץ את מעשיו באלכוהול ששתה מצביעה דווקא על צמצום האחריות שנטל על מעשיו. ודוק, גם שירות המבחן התרשם כי העבירות בוצעו תוך הפעלת שיקול דעת לקוי של הנאשם. ואולם, גם אם הייתי מקבל את טענת הנאשם לפיה מעשיו בוצעו על רקע שתיית אלכוהול, לא היה בכך כדי לסייע לו, שכן משמעות הדבר היא שהוא חשוף לבצע עבירות חמורות על רקע זה. אציין שדברים אלו נאמרים בבחינת למעלה מן הצורך, שכן מתסקיר שירות המבחן עולה בבירור שלנאשם עמדות מקלות ביחס לשימוש בסמים.

12. ואכן, ביחס לעבירות של סחר בסמים מסוכנים, קבע בית המשפט העליון לא אחת כי "אי הרשעה צריכה להיות נדירה שבנדירות, נוכח חומרתה - חוטא ומחטיא את הזולת" [רע"פ 873/12 פלוני נ' מדינת ישראל, (2.2.2012) וראו גם רע"פ 5478/19 לוי נ' מדינת ישראל (25.8.2019)]. בהינתן העובדה שהנאשם החזיק בסמים שלא לצריכה עצמית, והביאם עמו לארץ, ובהינתן הנסיבות המחמירות עליהן עמדתי לעיל, דומה שרציונל זה מתקיים גם בענייננו, גם אם הנאשם לא הורשע בעבירה של ייבוא סם מסוכן.

נוכח כל האמור, הגעתי לכלל מסקנה כי וויתור על הרשעת הנאשם בנסיבות בה בוצעה העבירה, אינו עולה בקנה אחד עם התנאי הראשון שנקבע בהלכת כתב.

13. נוכח המסקנה אליה הגעתי, ניתן היה לעצור את הדיון בנקודה זו. אולם בבחינת למעלה מן הצורך אתיחס, גם אם בקצירת האומר, למבחן השני שנקבע בהלכת כתב - הוכחת קיומה של פגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם, שביטוייה בהוכחת נזק קונקרטי שייגרם לו כתוצאה מהרשעתו. טענתו המרכזית של הנאשם היא שהותרת ההרשעה על כנה תמנע ממנו להתמודד במכרזים להפעלת בריכות ציבוריות, תוך שהציג "תצהיר היעדר הרשעות קודמות" שהוא נדרש למלא בעת חתימה על הסכם להפעלת בריכה ציבורית. בעניין זה קבע בית המשפט העליון אין די בהצגת אישור מהמעסיק בדבר פטורין או אי קבלה לעבודה על מנת להצדיק הימנעות מהרשעה [רע"פ 6756/14 בן חמו נ' מדינת ישראל (15.1.2015)].

יתרה מכך, כבר נקבע לא אחת שכאשר מדובר בעבודות הטעונות רישוי, בדומה למקרה של הנאשם, הנדרש לעמוד בתנאים הקבועים במכרזים ציבוריים, ראוי כי דבר הרשעתו יהיה גלוי על מנת להותיר את הדיון בעניינו בידי הגורמים המוסמכים [ראו והשוו: רע"פ 1240/19 לוי נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (24.3.2019) רע"פ 5018/18 בוזגלו נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (21.10.2018); רע"פ 923/19 פלונית נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (2.4.2019); עפ"ג (מרכז) 68650-07-20 דורושנקו נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (3.11.2020) (לא פורסם)]. ובעניינו - הנאשם הורשע בהחזקתם של מספר סוגי סמים, מהם סמים "קשים", שלא לצריכה עצמית, כאשר בטיעונים לעונש נטען שהם דווקא משמשים אותו. בין כך ובין כך, מן הראוי שהגורמים המוסמכים יהיו מודעים לכך וישקלו האם יש בנסיבה זו כדי להשפיע על שיקול דעתם לצורך מתן היתר כזה או אחר לנאשם. אחת מהמשמעויות של ביטול הרשעת הנאשם היא הסתרת אותו מידע מגורמים אלו, ולכך אין בידי לתת יד.

14. לא נעלמו מעיני פסקי הדין שהוגשו מטעם ההגנה בהם הסתיימו ההליכים הפליליים נגד נאשמים תוך ביטול הרשעתם, לא פעם בנסיבות חמורות מהמקרה שלפנינו. תחילה אציין שחלק ניכר מפסקי הדין ניתן על ידי הערכאות הדיוניות, ומכאן שהם אינם בבחינת הלכה המחייבת בית משפט זה. ואולם, מבדיקת ההחלטות לגופן עולה שבמרבית המקרים דובר בנאשמים שעברו הליך שיקום משמעותי, שכלל גמילה מסמים, שיקול שהיווה נדבך מרכזי בהחלטה להימנע מהרשעתם [ראו למשל ת"פ (ב"ש) 54870-11-17 מדינת ישראל נ' פרייטר (6.12.2020); ת"פ (י-ם) 2908-05-17 מדינת ישראל נ' ג דברך (6.7.2020); עפ"ג (חי') 28110-10-15 מדינת ישראל נ' דוד (17.12.2015); ע"פ (י-ם) 33947-10-17 מדינת ישראל נ' קרוקוצקי (20.3.2018); ת"פ (בית שמש) 29385-06-15 מדינת ישראל נ' רייכמן (13.6.2016); ע"פ (י-ם) 11045-09-18 אליאסאן נ' מדינת ישראל (3.3.2019); ת"פ (פ"ת) 54873-07-15 מדינת ישראל נ' אוחנה (להלן: עניין אוחנה)].

יתרה מכך, בעניין אוחנה, נקבע כי מעשי הסחר בסם שביצע הנאשם מתיישרים יותר עם "שימוש חברתי" ובת"פ (ת"א) 7053-03-17 מדינת ישראל נ' סלם (12.12.2017) נקבע כי מדובר באספקת סם למכרים. עפ"ג (מרכז) 53504-01-11 אלון נ' מדינת ישראל (22.5.2011), שהוגש אף הוא מטעם ההגנה דן במקרה ייחודי של נאשם שהחזיק יחד עם אחר כמות של מעל 8 ק"ג סם מסוכן מסוג קנאביס. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור הנאשם וביטל את הרשעתו, לאחר שהוכח לפניו בראיות שכלל שתיוותר ההרשעה על כנה, תיגרם הן לנאשם והן למדינת ישראל פגיעה בלתי מידתית, במובן זה שתיבצר מהנאשם האפשרות לייצג את ישראל בתחום הגידול באולימפיאדת לונדון, אליה התכוון משחר נעוריו. מעבר לכך, נמצא שהנאשם החזיק בסמים בשל לחץ שהופעל עליו על ידי אחר.

בע"פ (מרכז) 14107-03-19 כוכבי נ' מדינת ישראל (10.6.2019), נדון עניינו של נאשם שהחזיק בביתו שתילי קנאביס במשקל של כ-1.270 ק"ג ועוד כ-140 גר' קנאביס בתפזורת. באותו מקרה הורה בית המשפט המחוזי על ביטול הרשעת הנאשם לאחר שהתרשם כי הסמים לא נועדו להפצה אלא לצריכה עצמית בלבד ותוך שצוין שככל שיורשע המערער, העובד כמנהל אחזקה ובינוי בחברת אחזקות, יאבד את מקום עבודתו. יתרה מכך, באותו מקרה החזיק הנאשם בקנאביס, גם אם בכמות גדולה יחסית, בעוד שבעניינו החזיק הנאשם ארבעה סוגי סמים, מהם סמים המוגדרים "קשים", ושלא לצריכתו העצמית. ת"פ (י-ם) 40238-09-19 מדינת ישראל נ' פרין (9.9.2020) עסק בנאשם שגידל שתילי קנאביס במשקל קטן יחסית של 400 גרם, כאשר הזרעים נרכשו בחו"ל. בגזר הדין צוין שהסמים גודלו לצריכה עצמית וכן נסיבות ייחודיות המצדיקות הימנעות מהרשעה בדמות פגיעה אפשרית בהליך איחוד משפחות. וביחס לת"פ (ת"א) 55133-02-11 מדינת ישראל נ' גולן (26.5.2011), אכן מדובר בייבוא ובהחזקת סם מסוכן מסוג GBL בכמות לא מבוטלת ואולם מדובר בגזר דין ישן יחסית שניתן בעקבות עתירה משותפת של הצדדים להימנע מהרשעת הנאשם, בין היתר בשל שיקולים שלא פורטו בגזר הדין מטעמים של צנעת הפרט.

ב"כ הנאשם הפנתה אף לפסק דין שניתן על ידי [ת"פ 65092-02-19 מדינת ישראל נ' גיל עילם (31.5.2020)], בו מצאתי להימנע מהרשעת נאשם שייבא לארץ סם מסוכן מסוג GBL, ואף ציינה כי החלטה זו "לא נהפכה בערעור". ואולם, כפי שציינתי בהרחבה בפסק הדין, באותו מקרה מדובר היה בשילוב ייחודי של הרקע שהוביל לביצוע העבירה ונסיבות ביצועה מצד אחד, ומהצד השני פגיעה קונקרטית חריגה בשיקומו של הנאשם ככל שיורשע. דומה שגם בית המשפט המחוזי הכיר בחריגות המקרה עת אישר את פסק הדין, בהסכמת הצדדים, תוך שצוין מפורשות בפסק דינו שערעור המדינה נדחה "מבלי שהדבר ישמש תקדים למקרים אחרים" [ע"פ 17192-07-20 מדינת ישראל נ' גיל עילם (20.12.2020)].

הנה כי כן, המקרים שנסקרו שונים בתכלית מהמקרה שלפנינו.

15. לא למותר לציין שגם בהמלצת שירות המבחן אין כדי לסייע לנאשם, בהיותה כלי עזר והמלצה בלבד, אשר בית המשפט, הבוחן את האינטרס הציבורי בכללותו, אינו כפוף לה [רע"פ 6819/19 סרוסי נ' מדינת ישראל (28.10.2019)]. יתרה מכך, אף ששירות המבחן המליץ לשקול בחיוב את ביטול ההרשעה, הרי שמסקנתו מבוססת על נתונים שאינם ייחודיים לנאשם - נטילת האחריות, התובנה שהביע ביחס לחומרת מעשיו ותפקודו התקין עד היום. חרף חשיבותם של נתונים אלו, הם אינם מספיקים לצורך ביטול הרשעת הנאשם, וייתכן להם המשקל הראוי בשלב של קביעת עונשו. על אותו משקל, לא מצאתי קשר בין העובדה שלנאשם ניתן לאחרונה אישור לצרוך קנאביס רפואי (נ/3) לבין העובדה שהביא עמו ארצה מספר סוגי סמים, ובהם קוקאין, כאשר הסמים לא נועדו לצריכתו העצמית.

16. נוכח כל האמור הגעתי לכלל מסקנה כי עניינו של הנאשם אינו נופל למסגרת החריגים המצדיקים את ביטול הרשעתו.

מתחם העונש ההולם

17. קביעת מתחם העונש ההולם לאירוע הפלילי נעשית בהתאם לעיקרון ההלימה, היינו, קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמתו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. לשם קביעת מתחם הענישה ההולם, בהתאם לעיקרון ההלימה, יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

18. הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם הם הצורך לשמור על בריאות הציבור מפני הנזקים הישירים והעקיפים הנגרמים בעקבות שימוש בסמים. אשר לנסיבות ביצוע העבירה, הרי שאלו פורטו לעיל, ואין טעם לחזור עליהן. נותר אפוא לבחון את מדיניות הענישה בהתייחס לנסיבות - מגוון וסוגי הסמים, משקלם והעובדה כי הנאשם הכניס את הסמים לארץ.

19. המאשימה הפנתה בטיעוניה לפסקי הדין הבאים:

א. רע"פ 1473/18 אוחיון נ' מדינת ישראל (4.6.2019), בגדרו אושר עונש של 2 חודשי מאסר בעבודות שירות לנאשם שהורשע בהחזקת 5 יחידות של סם מסוג קוקאין במשקל מצטבר של כ-2 גר'. העונש הושת על הנאשם במסגרת ערעור המדינה לבית המשפט המחוזי תוך חריגה ממתחם העונש ההולם, שהועמד על 6-12 חודשי מאסר. הטעם לחריגה נעוץ בעברו הנקי של הנאשם ותפקודו הנורמטיבי. בית המשפט העליון עמד על המתחם שנקבע בבית המשפט המחוזי ולא התערב בו.

ב. ת"פ (י-ם) 42272-05-14 מדינת ישראל נ' עשאייר ואח' (4.5.2020), במסגרתו הורשע הנאשם, בין היתר, בעבירה של החזקת סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל של כ-5 גרם, בגינה נקבע מתחם ענישה הולם הנע בין 8 ל-18 חודשי מאסר. העונש הכולל בן 65 חודשי מאסר שנגזר על הנאשם אינו רלוונטי לענייננו מהטעם שהוא מתייחס לתיקים נוספים חמורים בהרבה וכולל הפעלת מאסרים מותנים. המתחם שנקבע במקרה זה נסמך על רע"פ 747/14 לוי נ' מדינת ישראל (11.2.2014), בגדרו אישר בית המשפט העליון מתחם ענישה הנע בין 8 ל-18 חודשי מאסר בפועל לעבירות של החזקת קוקאין והרואין במשקל כולל של מספר גרמים. יש לציין שכמות הקוקאין אותו החזיק הנאשם במקרה שלפנינו אמנם קטנה יותר, אולם, כאמור, אין מדובר בסם המסוכן היחיד אותו החזיק.

20. לאור האמור, אני קובע כי מתחם הענישה ההולם את נסיבות ביצוע העבירה, ובכלל זה סוגי הסמים, מגוון הסמים, משקלם, והבאתם ארצה, והכל שלא לצריכה עצמית, נע בין 5 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 12-חודשי מאסר בפועל.

קביעת עונשו של הנאשם - נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

21. הנאשם כבן 55, נעדר עבר פלילי, נשוי ואב לשני ילדים בגילאי 10 ו-12. במהלך השנים עבד הנאשם באופן רציף ומאז שנת 2006 הוא עוסק יחד עם אשתו בניהול, תפעול ובעלות של חברות ועסקים בתחום הבריכות והנדל"ן.

בשנת 2008 היה מעורב בתאונת דרכים ומאז סובל מבעיות רפואיות בגין נוטל טיפול תרופתי, והוא בעל רישיון לקנאביס רפואי החל מיום 22.12.2020.

הנאשם נטל אחריות על מעשיו, אולם כפי שצינתי לעיל, מצאתי שמדובר באחריות מסויגת. הנאשם הביע חרטה על מעשיו ותובנה ביחס לחומרתם ותיאר כעס עצמי בשל בחירותיו. שירות המבחן התרשם שהנאשם אינו סובל מבעיית שימוש לרעה בסמים ולכן אינו נזקק לטיפול. במאמר מוסגר אציין שמסקנה זו של שירות המבחן, כמו גם טענת הנאשם בפניו לפיה הסמים הם לא חלק מחייו וכי הוא כלל אינו מעשן, אינם מתיישבים הן עם דבריו בפני שירות המבחן לפיהם התנסה בסם מסוכן מספר פעמים בעבר, הן עם העובדה שהשתמש בסם מסוכן מסוג MDMA במסיבה עובר לביצוע העבירה, והן עם העובדה שהביא עמו לארץ מספר סוגי סמים.

מנגד, שירות המבחן התרשם מאדם בעל יכולות אישיות טובות, אשר לאורך השנים תפקד באורח תקין בכל מישורי חייו. עוד מצא שירות המבחן שלהליך הפלילי השפעה משמעותית ומרתיעה על הנאשם, והעריך כי הסיכון להישנות עבירות דומות מצדו בעתיד פחת. לאור האמור, הומלץ לשקול בחיוב את ביטול הרשעת הנאשם, ולהשית עליו צו של"צ בהיקף של 220 שעות כענישה קונקרטי וחינוכית.

22. כאמור לעיל, לא מצאתי לקבל את המלצת שירות המבחן בנוגע לביטול הרשעת הנאשם, והדברים נכונים אף ביחס להמלצה להסתפק בצו של"צ. אכן, לזכות הנאשם עומדים עברו הנקי לצד הודאתו במעשיו, החרטה שהביע והחיסכון בזמן שיפוטי וכן שאיפתו לשוב ולקיים חיים נורמטיביים. ואולם, דומני כי חריגה ממתחם הענישה ההולם והסתפקות בצו של"צ כעונש עיקרי עלולה לחטוא לאינטרס הציבורי, והיא אינה מהווה גמול הולם למעשיו. נוסף על כך, הטלת עונש מקל עלולה להתפרש כהבעת יחס סלחני למעשי הנאשם, באופן שיפגע בעיקרון ההרתעה.

לאור האמור, ובשים לנסיבותיו האישיות של הנאשם, לצד הודאתו והחיסכון בזמן השיפוטי, מצאתי למקם את עונשו בתחתית המתחם העונשי.

בשים לב לעונש העיקרי שיוטל על הנאשם, ועל מנת שלא לפגוע בו יתר העל המידה, גם אם הדבר נעשה לפנים משורת הדין, אמנע מלהורות על פסילת רישיונו בפועל, ואסתפק בהטלת עונש של פסילה על תנאי.

23. אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 5 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות ב"המשקם", רח' המלאכה 26 בחולון.

הנאשם יחל לבצע את עבודות השירות ביום 6.10.2021. במועד זה על הנאשם להתייצב במשרדי הממונה על עבודות שירות מחוז מרכז לא יאוחר מהשעה 8:00, כשהוא מצויד בתעודה מזהה ובגזר הדין. מובהרת לנאשם חובת שיתוף הפעולה עם הממונה ועם מקום ההשמה, וכי כל חריגה מהכללים יכול ותוביל להפקעת עבודות

עמוד 8

השירות ולריצוי יתרת התקופה בדרך של מאסר ממש.

ב.מאסר למשך 6 חודשים, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מהיום על כל עבירה מסוג פשע לפי פקודת הסמים המסוכנים.

ג. מאסר למשך חודש, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מהיום על כל עבירה מסוג עוון לפי פקודת הסמים המסוכנים.

ד.קנס בסך 2,000 ₪ או 20 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 10.8.2021.

ה.פסילה על תנאי של 3 חודשים למשך 3 שנים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך תקופה של 3 שנים מהיום על עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים.

24. ניתן בזאת צו כללי למוצגים. הסמים יושמדו.

25. כסף שהופקד על ידי הנאשם במסגרת תיק זה או אחד מתיקי המעצר הקשורים אליו, ולא חולט, יושב לנאשם, בהעדר מניעה חוקית אחרת, לרבות עיקול.

26. המזכירות תעביר העתק מגזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

27. ניתן בזאת צו עיכוב יציאה מהארץ. הנאשם יפקיד את דרכונו במזכירות בית המשפט עד ליום 22.7.2021.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, י"א אב תשפ"א, 20 יולי 2021, במעמד הצדדים.